

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผู้วิจัยนำเสนอ สรุป และอภิปรายผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

1. ปัญหาของการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันคือ ไม่มีรูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดที่หลากหลายสำหรับการประเมินการใช้ภาษาเยอรมันในสถานการณ์ต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และครูผู้สอนมักจะมีข้อจำกัดในการประเมิน เนื่องจากในเวลาเรียนและในการประเมินทักษะการสื่อสารจะเน้นไปที่ทักษะการอ่านและเขียน ในขณะที่ทักษะการฟังและพูดจะต้องใช้เวลามาก ทำให้ไม่สามารถประเมินทักษะดังกล่าวได้อย่างเพียงพอสำหรับนักเรียนทุกคน แนวทางในการประเมินคือ ประเมินตามมาตรฐานตัวชี้วัด ยึดการประเมินตามสภาพจริง ครอบคลุมทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมัน มีวิธีการประเมินที่มีความน่าสนใจและเข้าใจนักเรียน วิธีการประเมินที่เหมาะสมกับทักษะการฟัง-พูดคือ การพูดตอบคำถามจากสิ่งที่ได้ฟัง และการพูดโต้ตอบในสถานการณ์สมมติตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน

2. รูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ประกอบด้วย 1) หลักการและเหตุผล เน้นการสร้างสถานการณ์เพื่อการประเมิน 2) วัตถุประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินความสามารถในการฟังและพูดสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 3) สิ่งที่ประเมินเป็นสาระการเรียนรู้ภาษาเยอรมัน มาตรฐานที่ 1.1.2 จำนวน 4 ตัวชี้วัด 4) วิธีการประเมิน เน้นการประเมินตามสภาพจริง 5) เกณฑ์การประเมินมี 4 ระดับ ได้แก่ ดีมาก ดี พอใช้ และปรับปรุง มีความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (RAI) เท่ากับ 0.76 และ 6) ผู้ทำการประเมิน โดยคุณภาพของรูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมอยู่

ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.47$, S.D. = 0.61) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$, S.D. = 0.59)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนมีทักษะการฟัง-พูดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 64.89 ในระดับดี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47 และในระดับพอใช้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 94 คน

4. ครูผู้สอนวิชาภาษาเยอรมันที่ได้ทดลองใช้รูปแบบการประเมินมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินมีความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียน โดยหลังจากทดลองใช้ได้ครูทุกท่านได้ประเมินความถูกต้องและความเป็นประโยชน์ และมีความเห็นว่ามีค่าความถูกต้องอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.20$, S.D = 0.58) มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.52$, S.D = 0.24)

อภิปรายผล

การพัฒนาารูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากการพัฒนารูปแบบตามลักษณะของกระบวนการวิจัยและพัฒนา จนได้รูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดที่มีคุณภาพ ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า การฟังและการพูดเป็นทักษะที่มีความสำคัญ และเป็นทักษะเบื้องต้นในการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้เป็นเพราะทักษะการฟังเป็นทักษะเบื้องต้นในทักษะภาษาทั้งสี่ เป็นกระบวนการที่ช่วยให้สามารถเข้าใจภาษาพูด เป็นพื้นฐานในการรับรู้ภาษาและทำให้สามารถปฏิสัมพันธ์ในการพูดสื่อสารได้ สอดคล้องกับเฉลิม ทองนวล (2557 : 19) ที่ให้นิยามทักษะการฟังในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในลักษณะเดียวกัน ซึ่งการฟังจะนำไปสู่ทักษะต่อไป เช่น การพูด การอ่าน และการเขียน ส่วนทักษะการพูด สก็อต (Scott, 1981: 70) ได้ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการพูดเพื่อการสื่อสารคือความสามารถที่ผู้เรียนสามารถตีความในสิ่งที่ได้ฟัง นอกจากนั้น รวิวงศ์ ศรีทองรุ่ง (2540: 10-11) ยังกล่าวว่า การพูดจะประสบความสำเร็จย่อมต้องมีองค์ประกอบของผู้พูดและผู้ฟัง สำหรับการประเมินทักษะการฟัง-พูด สามารถทำได้ทั้งประเมินแยกทักษะ หรือประเมินแบบบูรณาการ ดังเช่น Rebecca Valette and John Oller (อ้างใน กิ่งแก้ว อารีรักษ์, 2546) และประยงค์ กลั่นฤทธิ์ (2556 : 117-120) ได้เสนอวิธีการประเมิน

ทักษะการฟัง-พูดไว้สอดคล้องกัน ได้แก่ 1) การให้นักเรียนฟังบทฟัง แล้วพูดตอบคำถามจากสิ่งที่ได้ฟัง 2) การพูดโต้ตอบในสถานการณ์สมมติ 3) พูดถามตอบแสดงความคิดเห็นตามหัวข้อที่กำหนด 4) การสนทนาและการสัมภาษณ์ ซึ่งถือเป็นวิธีการทดสอบทักษะพูดที่เหมาะสม นิยมใช้ และเป็นธรรมชาติมากที่สุด เพราะวัดความสามารถในการใช้ภาษา แม้ว่าการประเมินทักษะฟัง-พูดจะมีความสำคัญสำหรับนักเรียนแต่ก็ยังคงเกิดปัญหาในการประเมินทักษะดังกล่าว กล่าวคือ ครูให้ความสำคัญกับทักษะการอ่านและเขียนมากกว่าทักษะการฟังและพูด ทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายและท้อถอย จนขาดแรงจูงใจและความตั้งใจเรียน ทั้งนี้เป็นเพราะผู้เรียนที่กำลังเรียนภาษาใหม่ไม่ควรถูกกำหนดให้พูดหรือเขียน (ซารา ฟิลลิป, 2545 : 31-32) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวกับทักษะการฟัง-พูดของอรนุช ทองทักษิณ (2551 : 64 - 68) ที่ได้ศึกษาผลการสอนภาษาเยอรมัน โดยเน้นทักษะการฟัง-การพูดแบบเข้มของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวมถึงวีโลรัตน์ ระทีกมุล และพรณิพา หอมจันทร์ (2549 : 53-59) ที่ได้ศึกษาผลของการสอนภาษาเยอรมัน โดยเน้นการฟังและการออกเสียงที่ถูกต้องในสถานการณ์การสื่อสารที่มีต่อความสามารถด้านฟัง-พูดภาษาเยอรมันของผู้เริ่มเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในการศึกษาวิจัยดังกล่าวมีความหลากหลายในกิจกรรมชั้นการสอน แต่ไม่มีความหลากหลายในการวัดและประเมินผลทักษะการฟัง-พูดทำให้นักเรียนขาดความสนใจในการเรียนและการประเมินทักษะฟัง-พูดภาษาเยอรมัน

2. การพัฒนารูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากผลการวิจัย พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ของการประเมิน 3) สารการเรียนรู้ภาษาเยอรมัน มาตรฐานที่ 1.1.2 และตัวชี้วัด 4) วิธีการประเมิน 5) เกณฑ์การประเมิน 6) ผู้ทำการประเมิน และ 7) การรายงานผลการประเมิน ส่วนการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก และมีค่าความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมินอยู่ในระดับดีมาก ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้สร้างโดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ครูผู้สอนภาษา เยอรมันเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางในการประเมินทักษะการฟัง-พูด ได้ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลและผู้เชี่ยวชาญทางภาษาเยอรมัน โดยตรวจสอบตามมาตรฐานการประเมิน (Standard of Evaluation) (2015 : Online) เมื่อจัดทำรูปแบบการประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้

โดยผู้เชี่ยวชาญ และนำรูปแบบการประเมินมาทดลองใช้ (Try -out) และหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน (RAI) สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อำพันธ์ ภูษมศรี (2556 : 124) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาของนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินพัฒนาการทางภาษาประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 6 องค์ประกอบ คือ 1) มาตรฐาน/ตัวชี้วัด 2) กิจกรรมการประเมิน 3) วิธีการ/เครื่องมือ/เกณฑ์การประเมิน 4) ผู้ประเมิน 5) การประมวลผล 6) การแปลผลการประเมิน และรูปแบบการประเมินมีคุณภาพในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เพราะได้พัฒนาโดยการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ มีการทดลองใช้ และหาความเชื่อมั่นระหว่างผู้ประเมิน และสอดคล้องกับอนัญญา คูอาริยะกุล (2553 : 219) ที่ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการประเมินการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการประเมินการฝึกภาคปฏิบัติสำหรับนักศึกษาพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์การประเมิน 2) องค์ประกอบการประเมิน ประกอบด้วย มาตรฐานและตัวชี้วัด 3) ผู้ทำการประเมิน 4) กระบวนการดำเนินการ และ 5) เกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ส่วนรูปแบบการประเมินมีคุณภาพในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากทุกรายการ

3. ผลการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากปทุมเทพวิทยาคาร โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช โรงเรียนกัลยาณวัตร และโรงเรียนแก่นนครวิทยาลัย นักเรียนมีทักษะการฟัง-พูดอยู่ในระดับดีมาก จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 64.89 ในระดับดี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 24.47 และในระดับพอใช้ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.64 จากนักเรียนทั้งหมดจำนวน 94 คน ทั้งนี้เป็นเพราะรูปแบบการประเมินประกอบด้วยวิธีการประเมินด้วยกิจกรรมการพูดบทสนทนาและการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งเป็นการวัดประเมินผลทักษะฟัง-พูดที่เหมาะสม สอดคล้องกับ Tricia Hedge (2014 : 388) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการพูดโต้ตอบระหว่างสองคน และกิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการสื่อสารที่มีการปฏิสัมพันธ์กันในชั้นเรียน ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะทางภาษาได้ดีกว่าการทดสอบแบบกระดาษกับดินสอ นอกจากนั้นนักเรียนยังได้ใช้ทักษะในสถานการณ์ต่างๆ ที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริง สอดคล้องกับ Keath Morrow (1996 อ้างใน กิ่งแก้ว อารีรักษ์, 2546) ที่เสนอไว้ว่า หากต้องการประเมินตามสภาพจริง ก็ต้องประเมินการสื่อสารในชีวิตจริง โดยจะต้องมีภาระงานเหมือนในชีวิตจริง สำหรับวิธีการประเมินเป็นการสังเกตการใช้ภาษาของนักเรียน ซึ่ง

สอดคล้องกับ Cohen (1996 อ้างใน รูปทอง กว้างสวาสดี, 2549) ที่กล่าวว่า การประเมินการใช้ภาษาจริง (Authentic Language Use) ที่ใช้ในการสื่อสาร เป็นการสังเกตพฤติกรรมการใช้ภาษาที่ถือว่าการประเมินภาษาที่เป็นธรรมชาติ เป็นการวัดความสามารถทางภาษาโดยตรงที่ใกล้เคียงกับสภาพจริงมากที่สุด

4. ผลการตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จากครูผู้ประเมิน พบว่า มีความถูกต้องอยู่ในระดับมาก และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะครูผู้ประเมินมีความเห็นว่ารูปแบบการประเมินมีความน่าสนใจและทำให้การประเมินมีความหลากหลาย เป็นประโยชน์ในการนำไปประเมินทักษะการฟัง-พูดเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนสำหรับสาระการเรียนรู้ภาษาเยอรมันจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556: 12) ซึ่งกำหนดให้ใช้รูปแบบวิธีการประเมินที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิธีการสอน และสอดคล้องกับตัวชี้วัด ตามลักษณะการประเมินผลทางภาษา รวมทั้งการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมพัฒนาการเรียนภาษาโดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ความคิดของผู้เรียน รวมทั้งมีการวิเคราะห์ผลประเมินเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปราณี ศรีสวัสดิ์ (2549 : 126-127) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาเครื่องมือวัดการปฏิบัติทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ระดับช่วงชั้นที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่พบว่า การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีความเหมาะสมกับการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสาร เป็นเครื่องมือวัดที่เน้นการวัดความสามารถของผู้เรียน โดยการแสดงพฤติกรรมที่บ่งบอกถึง ความรู้ ความคิด ทักษะ และ ประสิทธิภาพภายใต้สถานการณ์ หรือเงื่อนไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ครูผู้สอนภาษาเยอรมันในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรศึกษาแนวทางในการนำรูปแบบการประเมินทักษะการฟัง-พูดภาษาเยอรมัน และทำความเข้าใจกับเกณฑ์การประเมินให้เข้าใจก่อนนำไปใช้ประเมินจริง
2. ในการใช้รูปแบบการประเมิน ควรใช้เกณฑ์ที่อยู่ในคู่มือการประเมินเป็นหลัก และควรบันทึกผลคะแนนและรายงานผลการประเมินแก่นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนทราบระดับความสามารถของตนเองเพื่อการพัฒนาทักษะฟัง-พูดต่อไป

3. ครูผู้ประเมินควรเตรียมสื่อ อุปกรณ์ให้เพียงพอสำหรับจำนวนนักเรียน และเตรียมสถานที่ให้พร้อมและเหมาะสมสำหรับรูปแบบกิจกรรมการประเมิน

4. ครูผู้ประเมินควรดำเนินกิจกรรมตามขั้นตอนและระยะเวลาที่กำหนด เพื่อความแม่นยำในการวัดและประเมิน

5. ครูผู้ประเมินสามารถนำเกณฑ์การประเมินมาปรับใช้กับเนื้อหาสถานการณ์อื่นๆ เพิ่มเติมได้ เนื่องจากเกณฑ์การให้คะแนนใช้สำหรับประเมินความสามารถในการฟัง-พูดในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งอาจเปลี่ยนแปลงสถานการณ์ให้เหมาะสมกับเนื้อหา หรือสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนของครูผู้สอนได้

6. ควรมีการพัฒนากิจกรรมหรือสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะฟัง-พูดแก่นักเรียนที่ความสามารถยังอยู่ในระดับพอใช้จากการประเมินทักษะฟัง-พูดภาษาเยอรมันสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

7. ควรมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินทักษะฟัง-พูดภาษาเยอรมัน โดยมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลายมากขึ้นเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับการประเมินตามสภาพจริงที่เน้นการประเมินที่หลากหลาย

8. ควรมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการประเมินทักษะฟัง-พูดภาษาเยอรมันในระดับชั้นอื่นๆ ให้ครบทุกระดับชั้น